Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Львівської обласної державної адміністрації
Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна)
Львівський державний університет фізичного культури імені Івана Боберського (м. Львів, Україна)
Дніпровська академія неперервної освіти (м. Дніпро, Україна)
Академії Фізичного Виховання і Спорту (м. Гданськ, Республіка Польща)
Академія Прикладних наук імені Стефана Баторія (м. Скерневіце, Республіка Польща)
Інститут педагогіки Поморської Вищої Школи в Старогарді Гданському (м. Старогард Гданський, Республіка Польща)
Празький гуманітарно-технологічний інститут (м. Прага, Чеська Республіка)

XII-та Міжнародна науково-практична конференція «УПРАВЛІННЯ В ОСВІТІ»

Матеріали XII Міжнародної науково – практичної конференції 29 квітня 2025 року

Львів – 2025

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: КОМПЕТЕНТНІСНИЙ АСПЕКТ

Світлана Криштанович
доктор педагогічних наук, професор
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського
skrischtanovich@gmail.com

Цифрова трансформація освіти є невід'ємною складовою сучасного освітнього процесу, зокрема у закладах вищої освіти. Вона відкриває важливу роль для покращення якості навчання, підвищення доступності освіти та розвитку цифрової компетентності як у викладачів, так і у студентів. У контексті глобалізації та швидкого розвитку технологій, цифровізація стає ключовим фактором конкурентоспроможності закладів вищої освіти.

Сучасний підхід у навчанні передбачає інтеграцію цифрових технологій у всі аспекти освітнього процесу, включаючи розробку навчальних матеріалів, проведення лекцій та практичних занять, оцінювання знань та організацію комунікації між учасниками. Важливим аспектом цифрової трансформації є розвиток цифрової компетентності викладачів, яка включає [2; 3]:

– інформаційно-комунікаційну компетентність, що сприятиме ефективному використанні цифрових інструментів для пошуку, обробки та передачі інформації;

– педагогічну компетентність, яка забезпечить здатність використання цифрових технологій для розробки та проведення інтерактивних та ефективних навчальних занять;

– організаційну компетентність, яка дозволить організовувати та керувати освітнім процесом в цифровому середовищі;

– дослідницьку компетентність, що забезпечить використання цифрових інструментів для проведення наукових досліджень та аналізу даних.

Цифрова трансформація також сприяє розвитку цифрової компетентності

студентів, яка включає [5]:

– інформаційну грамотність, яка забезпечить здатність критично оцінювати та використовувати інформацію з різних цифрових джерел;

– комунікативну компетентність, яка гарантуватиме ефективне спілкування та співпрацю в цифровому середовищі;

– творчу компетентність, яка допомагатиме створювати та публікувати цифровий контент;

– безпекову компетентність, яка допоможе захищати особисту інформацію та безпечно використовувати цифрові технології.

Впровадження цифрових технологій у навчання також сприяє: підвищенню інтерактивності та залученості студентів, персоналізації навчання та адаптації до індивідуальних потреб студентів, розвитку навичок самостійного навчання та критичного мислення, покращенню комунікації та співпраці між викладачами та студентами, забезпеченню доступності освіти для студентів з обмеженими можливостями [4; 6]. Тому процес цифрової трансформації вимагає від закладів вищої освіти стратегічного планування, інвестицій у технологічну інфраструктуру, навчання викладачів та розробку відповідних навчальних програм [1].

Отже, цифрова трансформація навчання є необхідною умовою для забезпечення якісної та конкурентоспроможної вищої освіти в сучасному світі. Розвиток цифрової компетентності викладачів та студентів є ключовим фактором успішної трансформації системи освіти. Заклади вищої освіти повинні активно впроваджувати цифрові технології, створювати сприятливе цифрове середовище та забезпечувати постійний розвиток цифрової компетентності учасників освітнього процесу.

Література

1. Биков В. Ю. Сучасний стан використання цифрових засобів для організації дистанційного навчання в закладах загальної середньої освіти: результати опитування 2022 / В. Ю. Биков, О. В. Овчарук, І. В. Іванюк, О. П. Пінчук, В. О. Гальпєріна // Інформаційні технології і засоби навчання. - 2022. - Т. 90, № 4. - С. 1-18. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2022_90_4_3
2. Браславська, О. Формування цифрової компетентності майбутніх педагогів у закладах вищої освіти [Електронний ресурс] / О. Браславська, Л. Озерова // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. – 2022. – № 1(25). – С. 126-135. – Режим доступу : http://psv.udpu.edu.ua/article/view/258486
3. Дзюба С. М. Перспективи розвитку досліджень з використання засобів штучного інтелекту у підвищенні кваліфікації вчителів. Цифрова трансформація науково-освітніх середовищ в умовах воєнного стану : збірник матеріалів. Звітна наукова конференція Інституту цифровізації освіти НАПН України, 23 лютого 2024 р., м. Київ / упоряд.: О. П. Пінчук, Н. В. Яськова. Київ : ІЦО НАПН України, 2024С. 22-24
4. Лазько А., Томашевська І. (2023). Ключові тренди в композитах: вища освіта і цифровізація. Реформування вищої освіти в Україні: виклики, стан та перспективи : Колективна монографія. Рига, Латвія : Baltija Publishing, 2023. 416 с. https://doi.org/10.30525/978-9934-26-360-6-9
5. Розвиток цифрових компетенцій у вищій освіті [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. / уклад. О. Найдьонова ; Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, бібліотека. – Кропивницький : ЦНТУ, 2022. – 22 с.
6. Цифрова трансформація відкритих освітніх середовищ: колективна монографія / [колектив авторів]; за ред. В.Ю. Бикова, О.П. Пінчук. К.: ФОП Ямчинський О.В., 2019. 186 с.